

ἀντέταξαν ἐπίμονον ἀντίστασιν. Ἡ «Μακεδονία» ὑπὸ τὸν πλωτάρχην Τσουκαλᾶν ἐδομβάρδισε τὴν φρουράν, ἡ ὁποία κατέφυγεν εἰς τὰ ὄρη καταδιωκομένη ὑπὸ ἀποσπάσματος ἀποδακτικοῦ. Εἰς τὴν μονὴν τῶν Ἀγίων Πατέρων οἱ Τούρκοι ἐπρόφθασαν καὶ ἐσφαξαν τοὺς καλογήρους, βοηθούμενοι δὲ ὑπὸ τοῦ ἀποτόμου καὶ δυσδάτου τῶν βουνῶν τοῦ ἐσωτερικοῦ, θὰ ἠδύναντο νὰ κρατήσουν ἐπὶ πολὺ τὰς θέσεις των, ἂν δὲν ἦτο τόση ἡ ὁρμὴ τοῦ ἀποδακτικοῦ ἀποσπάσματος καὶ ἂν ἐπιτυχῆς κυκλωτικὴ κίνησις δὲν ἠπέλκει νὰ περισφίγῃ πανταχόθεν τοὺς Τούρκους. Αἱ μάχαι καὶ αἱ συμπλοκαὶ ἐστοίχισαν ἀρκετὸν αἷμα, μεταξὺ δὲ τῶν τιμίων νεκρῶν ὑπῆρξε καὶ ὁ νεαρὸς δόκιμος Παστρικᾶκης ἡρωϊκώτατα πολεμῆσας. Ἐν τούτοις ἡ ἄμυνα δὲν ἠδύνετο νὰ παραταθῇ ἐπ' ἀπειρον καὶ ὁ Ζεκὴ πασσᾶς ἠναγκάσθη νὰ παραδοθῇ αἰχμάλωτος.

Καὶ τέλος τὴν 2 Μαρτίου ἐλληνικὸς ἀποδακτικὸς στρατὸς ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ θωρηκτοῦ «Σπέτσαι» κατέλαβε τὴν Σάμον. Ἐντύπωσιν ἔκαμε διατί ἡ νῆσος αὕτη κατελήφθη τόσον ἀργά, πέντε σχεδὸν μῆνας μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἐνεργείας τοῦ στόλου τοῦ Αἰγαίου. Ἐὰν ὁμως λάθωμεν ὑπ' ὄψει, ὅτι ἡ Σάμος ἐνεκα τῶν προνομίων της εὕρισκετο ἐντελῶς ὑπὸ ἐξαιρετικᾶς συνθήκας καὶ ἦτο κατ' οὐσίαν ἐλληνικὴ, ἐνῶ ἄλλαι νῆσοι ἔπρεπε νὰ προηγηθῶν διὰ νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ κυριότης των, ἐξηγεῖται ἡ βραδύτης αὕτη, ἡ ὁποία ἄλλως τε οὐδεμίαν ζημίαν ἔφερε, ἀφοῦ ἡ Σάμος ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ πολέμου εἶχε καταργήσῃ τὰς τουρκικὰς ἀρχὰς καὶ εἶχεν ὑποχρεώσῃ εἰς φυγὴν τοὺς περισσοτέρους Τούρκους.

Εἰς ὅλας τὰς νήσους, τὰς ὁποίας κατελάμβανεν ὁ ἐλληνικὸς στόλος, ἐγκαθίστατο ἀμέσως ἐλληνικὴ διοίκησις ὑπὸ Ἑλλήνας βασιλικοὺς ἐπιτρόπους, ἀπέμεινε δὲ καὶ φρουρά καὶ ἐγένετο πάντοτε καὶ μία τακτικὴ ἐπίβλεψις ἐκ μέρους τοῦ στόλου διὰ τὸν φόβον αἰφνιδιασμοῦ ἐκ τῆς ἀπέναντι Ἀσιατικῆς ἀκτῆς. Πόσον δὲ δίκαιο ἦσαν οἱ φόβοι οὗτοι ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς ἀποπείρας τοῦ τουρκικοῦ στόλου νὰ καταλάβῃ αἰφνιδιαστικῶς τὴν Τένεδον, ἀποπείρας, ἡ ὁποία ἀπέτυχεν ἄλλως τε οἰκτρῶς.

Τοιοιτοτρόπως αἱ νῆσοι τοῦ Ἀρχιπελάγους, πλὴν τῶν καταληφθεισῶν ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν, περιήλθον καὶ αὐταὶ μετὰ αἰώνων δουλείαν εἰς τὴν μητέρα πατρίδα, χάρις εἰς τὸν στόλον της καὶ εἰς τὰ γενναῖα της ἀποδακτικὰ ἀγῆματα.

ΠΑΤΡΙΔΑ

*Πυκνοί, κρουστοὶ κι' οἱ ἴσκιοι σου καὶ τὰ νερὰ διαμάντια,
καὶ νά! ἡ Μυκάλῃ δίπλα σου ἡ ἀέρινη, κι' ἀγνάντια
τὰ πελαγόσπαρτα Νησιὰ ὀϊγμένα ἀράδα - ἀράδα
κ' ἐμπρὸς σὰν ὁδηγήτρα, Ἐσὺ, τοῦ δρόμου σὴν Ἑλλάδα.*

(Ἀπὸ τὰ «Νοσταλγικά»)

Ζ. ΣΙΔΕΡΗΣ